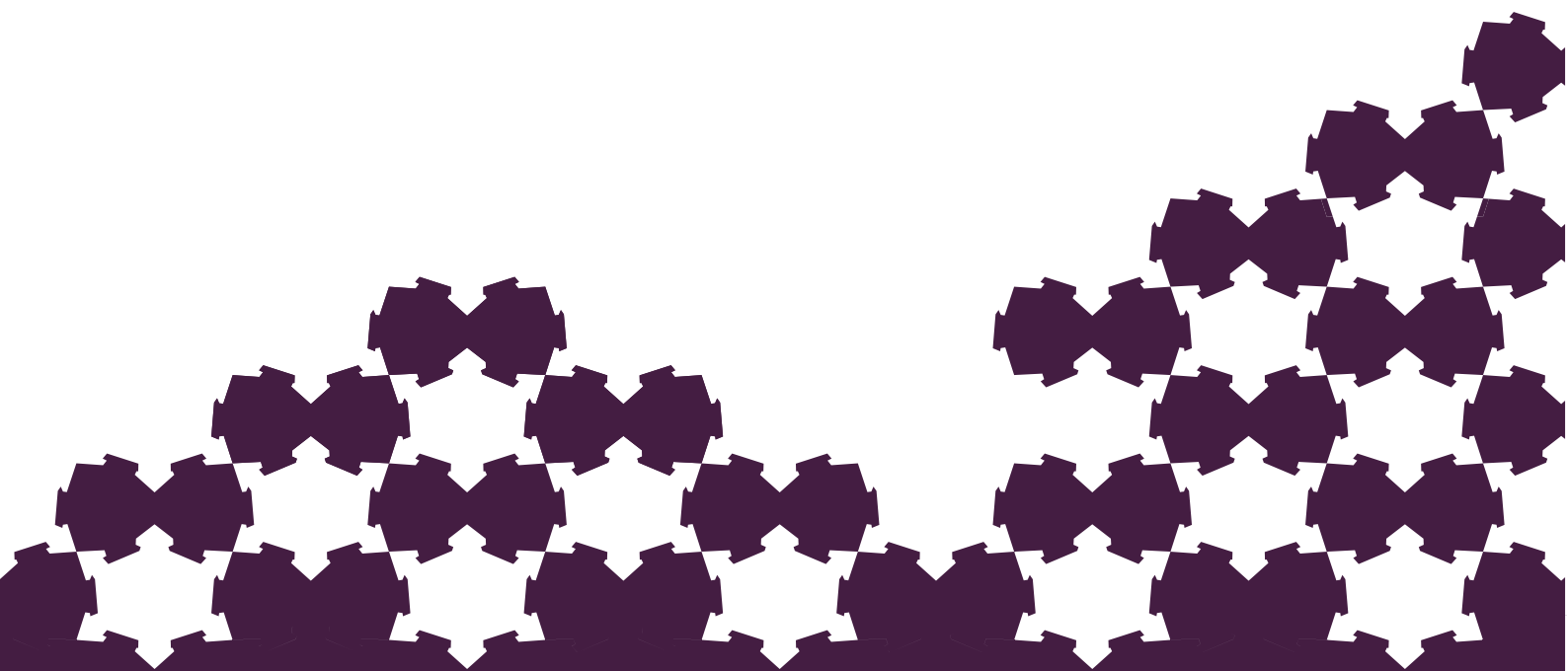

15 oktober 2020

5. Programma

Duurzaamheid, Water en Groen

Wat hebben we bereikt?

Met dit programma willen we Duurzaamheid in brede zin bevorderen; werken aan brede generieke doelen op het vlak van energie, klimaat, voedsel, samen voor(t)leven e.d. Duurzaamheid heeft immers betrekking op alle domeinen en wordt steeds integrale in diverse projecten meegenomen.

Samen met diverse betrokkenen van de beweging Samen Sneller Duurzaam bevorderen we de circulaire economie, ontwikkelen we duurzaamheidsstrategieën, stellen we een eigen duurzaamheidsagenda op en realiseren we gemeentelijke activiteiten.

We streven naar een duurzame, veerkrachtige en toegankelijke buitenruimte. Een openbare ruimte die met aandacht en samen met de gebruikers is ingericht, onderhouden en beheerd. Met meer groen en accent op biodiversiteit omdat dit bijdraagt aan een gezonde en aantrekkelijke woonomgeving en een belangrijke drijfveer is voor vestiging in de gemeente Gooise Meren.

De gemeente heeft gezorgd voor een betrouwbare en (kosten)efficiënte (afval)waterketen en heeft daarmee zowel de volksgezondheid, de bodem als het grond- en oppervlaktewater beschermd. Ook heeft de gemeente een bijdrage geleverd aan een hoogwaardige klimaatbestendige woon- en leefomgeving met mogelijkheden tot recreatie op- en langs het water.

Daarnaast focust dit programma op de (duurzame) uitvoering van taken op het vlak van milieu, natuur en afval. Ook t.a.v. deze onderwerpen zetten we in op de ontwikkeling naar duurzaamheid.

De gemeente heeft zorg gedragen voor een passende laatste rustplaats voor inwoners. Iedere kern heeft een eigen unieke begraafplaats met diverse uitvaartmogelijkheden die een rustige groene oase vormen waarbij steeds meer op duurzaamheid wordt ingezet.

5.1 Duurzaamheid

Wat hebben we daarvoor gedaan?

5.1.1 Samen sneller duurzaam

Samen Sneller Duurzaam

De nieuwe SSD 2.0 organisatie is in grote lijnen in gang gezet en werkt goed. Voorbeelden hiervan zijn: de aanstelling van een Kwartiermaker, een vernieuwde Vliegwielen Groep (maandelijks beleidsoverleg), een Vlechters Groep (maandelijks communicatieoverleg), een wekelijks overleggend Operationeel team en de opstart van de Stichting Gerben Struik (Fondsen groep) en de groep van externe Ambassadeurs van de beweging. Deze groepen tezamen vormen de lichte governance structuur voor de gehele beweging. Samen Sneller Duurzaam is een beweging die kansen en initiatieven wil stimuleren én ondersteunen om maximale impact te realiseren met de lokaal aanwezige energie. Er zijn vele voorbeelden van samenwerking gecreëerd en versterkt.

Het digitale platform is inhoudelijk sterk uitgebreid in 2019, zowel qua inhoud als qua initiatieven. Ook is er een flinke groei geweest in nieuwsbrief abonnees, in de LinkedIn groep en leden van de Facebook pagina. De duurzaamheidscafés als fysiek platform blijken een succesformule, de bezoekersaantallen blijven hoog en de thema's zijn mooi afwisselend.

Vanuit de samenwerkingsambitie zijn er in 2019 verschillende initiatieven geweest die samen met andere stakeholders zijn georganiseerd, zoals de Tegenlicht meet-ups in samenwerking met de Bibliotheek, de SSD input voor het ontwerp van het nieuwe buurtschap Crailo, de gezamenlijke bijeenkomsten met en bij de Groene Afslag. De Samen Sneller Duurzaam educatieprogramma's voor PO en VO scholen en de vele initiatieven als troeptrimmen, aanleg voedseltuinen samen met Versa Welzijn, de betrokkenheid en bijdrage van SSD bij de gemeentelijke programma's als: ontwerp van de nieuwe Duurzame Ontwikkel Tool, de Circulaire Roadmap voor inkoop, het Leefbaarheidsprogramma, de GAD Open dag, Senioren dag, Samenwerking met Wijkorganisaties m.b.t. De energie transitie, etc.

Het Actieplan Samen Sneller Duurzaam 2017 – 2022 is in 2019 met bijdrage en ondersteuning van de gemeente verder tot uitvoering gebracht op de volgende manieren:

1. Het Initiatievenfonds Duurzaam Gooise Meren:

In 2019 is er een goede start gemaakt met nieuwe en professionele initiatieven die mede door dit fonds mogelijk zijn gemaakt: energie Coöperatie Watt Nu, Social Stuff, het Kindertuinen project, de energie tentoonstelling Kompas op Groen, en een nieuw duurzaamheids-lesplan voor het gehele voortgezet onderwijs. Ook heeft SSD zelf fondsen geworven, zoals bij Nederland Schoon, Versa Welzijn, de Provincie en het Rijk.

2. Het faciliteren van activiteiten en projecten die voortkomen uit het Actieplan:

Het SSD Spoorboek is het logische vervolg op het oorspronkelijke Actieplan. Alle werkgroepen en initiatieven worden ondersteund door de SSD ondersteuningsgroepen. Daar waar werkgroepen in kracht afnemen is extra aandacht aan besteed, zodat het vliegwielen van de beweging blijft draaien én groeien.

3. Het opzetten van een integrale Duurzaamheidsagenda in de eigen gemeentelijke organisatie:

Er is in 2019 een eerste Interne Duurzaamheids Agenda opgesteld. Op 27 februari 2020 wordt er een grote Startbijeenkomst in de raadszaal gehouden. De rode lijn hierin is hoe gaat elke collega en elke afdeling duurzaamheid in hun eigen handelen vertalen, zodat duurzaam handelen in ons eigen DNA komt te zitten. En in stap 2 hoe gaan we vanuit deze intrinsieke motivatie duurzame maatregelen stimuleren en realiseren met al onze partners.

Afwegingskader Duurzaamheid en klimaatadaptatie

We hebben een start gemaakt met het ontwikkelen van een afwegingskader dat is gebaseerd op de 17 duurzaamheidsdoelen van de VN. We zien hierin potentie om ons eigen beleid te toetsen en te verrijken met behulp van de verschillende duurzaamheidsdoelen, bijvoorbeeld op toekomstbestendigheid.

5.1.2 Bewustwording duurzaamheid en klimaatadaptatie

We stimuleren inwoners en ondernemers om duurzaam te ontwikkelen (bouwen en verbouwen). In 2019 is de website voor de bewustwording voor duurzaamheid en klimaatadaptatie gerealiseerd. De website is in het voorjaar van 2020 geopend.

We hebben in 2019 een aanzet gemaakt voor het beleid "Duurzaam Ontwikkelen" voor professionals. Dit beleid gaat in op bouwen en verbouwen, gebiedsontwikkeling, openbare ruimte met de thema's hitte, droogte, klimaatadaptatie, biodiversiteit, energie en circulair bouwen.

5.1.3 Circulaire economie

Op het gebied van de Circulaire Economie zijn in 2019 mooie stappen gezet. Binnen de organisatie op het gebied van beleid, maar ook concreet in projecten en buiten de organisatie in de samenwerking met andere overheden en ondernemers in de regio.

Circulair Beleid

In juni 2019 is de Roadmap Circulair Inkopen en Opdrachtgeverschap gelanceerd tijdens de Act of the Region. Dit als vervolg van de Intentieverklaring circulair inkopen en opdrachtgeverschap waar de MRA met elkaar heeft afgesproken om in 2022 minimaal 10% en in 2025 al 50% circulair in te kopen. Daarna wil de MRA zo snel mogelijk doorgroeien naar 100% circulair inkopen en opdrachtgeverschap, bij voorkeur in 2030. Gooise Meren heeft een belangrijke rol gespeeld in de totstandkoming van deze Roadmap. In oktober is de Roadmap door het college vastgesteld en is tegelijkertijd het ambitieniveau 'gevorderd' vastgesteld. Om te toetsen of Gooise Meren op de goede weg zit, is de nulmeting over 2018 op de quick & dirty manier uitgevoerd. In de nulmeting heeft de gemeente zelfs de score 'Zilver' behaald (tussen de 20 en 49% circulair ingekocht). Daarmee heeft de gemeente nu al het doel van 2022, 10% circulair inkopen en opdrachtgeverschap, gehaald. In oktober is ook de Duurzaamheidstop van de MRA geweest. Vijf afspraken zijn daar gemaakt om de Circulaire economie verder aan te jagen.

De laatste maanden van 2019 heeft Gooise Meren verder gewerkt aan het delen van haar kennis over de meetmethodiek Circulair Inkopen in presentaties in gemeenten van de MRA, maar ook een landelijke presentatie op het MVI congres. De volgende stap is om het communicatieplan Circulair Inkopen en Opdrachtgeverschap verder uit te werken en uit te voeren. Zodat ondernemers in de regio en inwoners betrokken worden bij de ontwikkelingen en steeds meer uitgaven van de gemeente circulair worden ingekocht.

Projecten

Een tweetal projecten is regionaal circulair ingekocht en opdrachten voor gegeven. Dit zijn de Bio-composiet paaltjes en de printers/multifunctionals. Van deze projecten hebben we geleerd dat circulair inkopen veel kenmerken vertoont van innovatief inkopen. Delen van lessons learned is heel belangrijk om de impact van circulair inkopen elke keer te verhogen.

Interne projecten waarbij gestuurd is op circulaire contracten, is de raamovereenkomst voor Asphalt en die voor Elementenverharding. Van Kessel en Reimert voeren deze onderhoudswerkzaamheden vanaf 2019 voor ons uit met een aanbieding waarbij ze het hoogst scoorden op het gebied van duurzaamheid en circulariteit. Meer recent zijn circulaire contracten afgesloten voor Schilderwerk, Onderhoud groen bij Tomin, Dakwerk, Geluidssanering woningen (beperkt), Ombouwen sportveld Naarden etc. De impact van deze contracten kunnen we nog niet meten. Dit is iets waar landelijk op ontwikkeld wordt de komende jaren.

In 2019 hebben we dankzij de nieuwe tool van het RIVM wel berekend hoeveel CO₂ we bespaard hebben met ons hardware-beleid, namelijk tussen de 232.000 kg en 294.000 kg. De tool gaf ook inzicht in hoeveel grondstoffengebruik we vermeden hebben, tussen de 189 en 203kg SB.

Een aantal inkooptrajecten van 2019 lopen nog en proberen we zo circulair mogelijk in te kopen. Een mooi voorbeeld van een boven-regionaal inkooptraject is de inkoop van verkeersborden. Voor dit traject en die voor bedrijfskleding is subsidie bij het Rijk aangevraagd. In 2019 is deze subsidie toegekend.

5.1.4 Energietransitie

We hebben lokaal inwoners en ondernemers gestimuleerd om energie te besparen en eigen huis en/of bedrijfspand te verduurzamen door de volgende acties uit te voeren:

1. Een duurzaamheidslening (revolverendfonds) voor particuliere huiseigenaren ter beschikking te stellen;
2. Te voorzien in een Energieloket waar inwoners en ondernemers met vragen over energiebesparen en verduurzaming terecht kunnen.
3. Inwoners die een (bouw)vergunningaanvragen van goede informatie en adviezen te voorzien.

We hebben een kwartiermaker wijkaanpak aangesteld, die inwoners enthousiasmeert en aan elkaar verbindt om hun huis te verduurzamen. Dit heeft geleid tot verschillende inwonersinitiatieven.

We zijn een convenant aangegaan met energiecoöperatie WattNu, die inwoners ondersteunt bij het opwekken van duurzame energie.

Er is regionaal gewerkt aan regionale energiekansenkaarten, die inzicht geeft in de onderhoudsplanning van de ondergrondse netwerken (gas, water, elektra en riool) en potentiële warmtebronnen in de regio weergeeft. Dit project heeft in de regio in 2019 vertraging opgelopen, waardoor we lokaal nog niet konden beginnen met het plan van aanpak voor de transitievisie Warmte. Sinds eind 2019 is er weer een projectleider die de energiekansenkaarten verder doorontwikkeld. De kaarten zijn behulpzaam bij het maken van keuzes wanneer welke wijk van het gas los gaat. Dit worden de bouwstenen voor de transitievisie Warmte, waar we in 2020 mee aan de slag gaan en die uiterlijk in 2021 door de raad moet worden vastgesteld.

Er is in samenwerking met onze ketenpartners en regiogemeenten nagedacht over zoekgebieden voor zon- en windenergie in het kader van de Regionale Energiestrategie 1.0. Ook inwoners zijn uitgenodigd om begin januari 2020 mee te denken. Dit is een proces dat nog in 2020 doorloopt.

5.1.5 CO₂-reductie

We hebben in 2019 gewerkt aan de ambitie CO₂ reductie:

- We zijn we begonnen met het maken van de Regionale Energiestrategie, met als uiteindelijk doel een CO₂ reductie van 29% in 2030;
- Bij de gezamenlijke inkoop van gas en energie hebben we gekeken hoe we ons energieverbruik de komende jaren verder kunnen verduurzamen;
- De regionale energiekansenkaarten die worden ontwikkeld, moeten helpen om te komen tot alternatieve warmtebronnen.

Lokaal is een milieubarometer (scan) uitgevoerd om de CO₂ footprint van de eigen organisatie in beeld te krijgen.

5.1.6 Fairtrade

Samen met de Werkgroep Fairtrade Gooise Meren stimuleren we inwoners en organisaties van Gooise Meren tot het maken van een bewuste keus voor fairtrade producten. Door het maken van een bewuste keus voor fairtrade wordt bijgedragen aan een betere wereld. De werkgroep stimuleert het onderwijs om educatieve projecten op te zetten over bewustwording rondom eerlijke handel, onderneemt publieksacties die aandacht vragen voor fairtrade en fairtrade producten en vraagt lokale ondernemers om fairtrade producten in het assortiment op te nemen. In 2020 willen we de titel van Fairtrade gemeente opnieuw aanvragen.

5.2 Klimaatadaptatie

Wat hebben we daarvoor gedaan?

5.2.1 Klimaatadaptatieve maatregelen

Omdat het klimaat verandert en de kans op wateroverlast door hevige regenbuien toeneemt, is een focus op klimaatbestendige inrichting van de openbare ruimte noodzakelijk. Vanuit het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie ligt er een gemeentelijke opgave waarmee klimaatbestendig en waterrobuust inrichten een vanzelfsprekend onderdeel van ruimtelijke (her)ontwikkelingen wordt.

Om die reden is in 2019 het Gemeentelijk rioleringsplan (GRP) vastgesteld waarmee klimaatadaptief handelen is vastgelegd in beleid. Naast het vastleggen van klimaatadaptief-beleid, zijn in het GRP klimaatadaptieve maatregelen benoemd die in de planperiode 2019-2022 worden uitgevoerd.

In 2019 is al een deel van die maatregelen uitgevoerd. Zo is er een afkoppelkansenkaart opgesteld die inzicht geeft welke gebieden in onze gemeente geschikt zijn om regenwater af te koppelen van de riolering en op welke manier het regenwater verwerkt kan worden. Deze kaart dient daarnaast als basis van de nog op te stellen hemelwaterverordening. Ook is in het kader van de bewustwording van inwoners een nulmeting gedaan naar het waterbergende vermogen van (particuliere)percelen. Deze nulmeting is vertaald naar een zogenaamd waterlabel (waterlabel.net) waarmee inwoners kunnen zien in hoeverre ze hun perceel klimaatbestendig(-er) kunnen inrichten.

5.3 Groen, natuur en milieu

Wat hebben we daarvoor gedaan?

5.3.1 Biodiversiteit

We benutten de kansen die er zijn voor biodiversiteit, te weten:

- Wij zijn bezig met de ontwikkeling van Buitenruimte in Beeld, een verdere uitwerking van de Visie Buitenruimte. Hierbij worden de belangrijke groenstructuren in beeld gebracht. Middels een enquête is bij bewoners gevraagd om locaties aan te geven waar kansen liggen om de biodiversiteit te vergroten.
- Alle plantensoorten zijn belangrijk voor de biodiversiteit. Daarom bestrijden we alleen wat direct de gezondheid schaadt (zoals de Eikenprocessierups en de Reuzenberenklauw) of andere soorten verdringt (zoals de Japanse duizendknoop). We nemen extra maatregelen om de overlast van deze soorten zoveel te beperken. In 2019 hebben wij als pilot mezenkasten opgehangen en bloemenmengsels ingezaaid om de natuurlijke vijand van de Eikenprocessierups te stimuleren. Ook zijn bollenmengsels aangebracht die helpen bij het stimuleren van de natuurlijke vijand van de Eikenprocessierups. Aan het eind van het bestrijdingsseizoen hebben wij onze inzet geëvalueerd. De aandachtspunten uit deze evaluatie verwerken wij in 2020 in een plan van aanpak.
- In het centrum van Bussum is een vogelonderzoek uitgevoerd gericht op de kwetsbare huismus. Het doel van dit onderzoek was het achterhalen van verbeterpunten voor het leefgebied van de huismus.
- In samenwerking met provincie Noord-Holland zijn 2 faunapassages in de Rijksweg te Naarden gerealiseerd ter vergroting van het leefgebied van ringslang, heikikker en andere amfibieën en kleine zoogdieren.

5.3.2 Groene gemeente

Groen is een kernkwaliteit van onze gemeente die we willen houden en het liefst willen versterken. Want een groene leefomgeving is essentieel voor de kwaliteit van gezondheid, het welbevinden van onze inwoners en de uitstraling van de kernen, de buitenwijken en de buitengebieden. Dat doen we onder andere door uitvoering te geven aan de Visie Buitenruimte Gooise Meren:

- In 2019 hebben wij o.a. met Samen Sneller Duurzaam meerdere acties uitgevoerd in het kader van Operatie Steenbreek, onder het motto "tegel eruit, plant erin".
- Er is een start gemaakt met de ontwikkeling van Buitenruimte in Beeld.
- Wij hebben boomveiligheidscontroles uitgevoerd.
- Boomfeestdag hebben wij samen met de kinderen van de PC Hoofdschool in Muiden gevierd.
- Aan de Constantijn Huygenslaan in Muiden hebben wij samen met bewoners een vaste plantenborder gerealiseerd die door de bewoners wordt onderhouden.
- Er zijn nieuwe folders gerealiseerd over de adoptie van boomspiegels. Dit heeft meerdere nieuwe adopties door bewoners opgeleverd.

5.3.3 Natuurbescherming

Met onze partners werken wij aan behoud en beheer van waardevolle natuurgebieden. Hierin hebben Goois Natuurreservaat, Staatsbosbeheer en Natuurmonumenten een grote rol. Veel natuurgebieden rondom Gooise Meren zijn in bezit en beheer van deze organisaties.

Het contact met het Goois Natuurreservaat is verstrekt zodat het beheer nog meer op elkaar wordt afgestemd met name daar waar de terreinen aan elkaar grenzen. Een voorbeeld hiervan is de realisatie van de Lyme-route op de Westerheide. Ook bij het bestrijden van invasieve soorten zoeken we de afstemming en delen wij kennis.

Afgelopen jaar heeft gemeente Gooise Meren het dierenwelzijnsbeleid vastgesteld. Het doel van het beleid is het bijdragen aan het behouden en, waar nodig, verbeteren van het welzijn van zowel gehouden als vrijlevende dieren binnen de gemeentegrenzen, dit wordt uitgebreid beschreven in hoofdstuk 7.

5.3.4 Milieubeheer

Gooise Meren heeft al haar milieutaken ondergebracht bij de Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek (OFGV). De OFGV bestaat sinds 1 januari 2013. Op grond van een wettelijke verplichting (Wet VTH) zijn gemeenten verplicht om een groot aantal milieutaken bij een uitvoeringsdienst onder te brengen, in dit geval de OFGV. Dit zijn de zogenaamde basistaken. Daarnaast staat het gemeenten vrij om ook andere taken bij deze dienst onder te brengen. Dit zijn de zogenaamde plustaken. Zoals gezegd heeft Gooise Meren zowel basistaken als plustaken op milieugebied bij de OFGV ondergebracht. Het takenpakket beslaat een groot aantal taken op milieugebied: (milieu)vergunningverlening, controles op de naleving van milieuwetgeving, handhaving, klachten en meldingen op milieugebied, beoordeling van asbestrapportages en toezicht op slopen met asbest, advisering bij diverse milieuaspecten bij ruimtelijke plannen en bouwaanvragen, etc.

Energiebesparingsproject Gooimeer Noord en Zuid

Naast de reguliere milieutaken hebben we in 2019 extra ingezet op het realiseren van energiebesparing, zoals vereist in het Activiteitenbesluit Wet milieubeheer. Samen met de OFGV is de pilot energiebesparing Gooimeer Noord en Zuid opgezet, waarvoor in 219 de voorbereidingen zijn gestart. Met dit unieke project zetten we in plaats van handhaving in op het adviseren van onze bedrijven om te voldoen aan de energiebesparingsnormen. Er zijn bedrijven geselecteerd op basis van (energie)verbruik. In november 2019 is een informatiebijeenkomst geweest voor de ondernemers op Gooimeer Noord en Zuid. In 2020 worden de bedrijven door de omgevingsdienst bezocht, zodat ze geadviseerd kunnen worden over energiebesparende maatregelen.

5.4 Begraafplaatsen

Wat hebben we daarvoor gedaan?

5.4.1 Begraafplaatsen

Begraafplaatsen zijn meer dan een plek waar geliefden een laatste rustplaats hebben gevonden. Het zijn ook groene oases, plekken voor rust, bezinning en natuurbeleving. Waar bomen, bijzondere planten, mossen, kleine dieren en vogels goed gedijen. Het beheren, onderhouden en verzorgen doen we dan ook heel zorgvuldig. In 2019 zijn wij gestart met de voorbereiding voor het renoveren van de aula Bussum. Samen met uitvaartondernemers is gewerkt aan het ontwerp van de renovatie. Op begraafplaats Muiden hebben wij samen met nabestaanden een monument op het verzamelgraf gerealiseerd. In Muiden en Muiderberg zijn nieuwe uitvaartmogelijkheden gerealiseerd, zoals kindergraven en urnengraven. Op meerdere begraafplaatsen is groot onderhoud aan een beplantingsvakken uitgevoerd.

5.5 Goede afvalzorg

Wat hebben we daarvoor gedaan?

5.5.1 Regionaal uitvoeringsprogramma VANG

Gooise Meren heeft zich samen met de regiogemeenten en de GAD als doel gesteld om de gescheiden inzameling van afval te verbeteren en de hoeveelheid restafval terug te dringen in het regionaal uitvoeringsplan huishoudelijk afval (Van Afval Naar Grondstof, VANG-programma) 2015-2020. Zo willen gemeenten en GAD bijdragen aan het hergebruik van grondstoffen en aan de ontwikkeling van circulaire economie. Dit plan is nu geëvalueerd waarbij is gekeken naar de resultaten van de afvalscheiding, de financiële investeringen, de doelstellingen en klanttevredenheid. De resultaten zijn gebundeld in de rapportage Tussenstand Regionaal uitvoeringsplan huishoudelijk afval 2015-2020.

De kern van de aanpak uit het VANG-plan is het verbeteren van de service door drempelverlagende maatregelen die het aanbieden van grondstoffen makkelijker maken. De drempel voor het aanleveren van restafval is daarentegen verhoogd. Om dit te bewerkstelligen is in de gehele regio het uitzetten van de extra minicontainer voor PMD en het vervangen van de huidige restafval minicontainer afgelopen jaar zo goed als afgerond. Daarbij is per 1 januari 2019 de aanpassing van de inzamelfrequentie in de gehele regio doorgevoerd. Naast de uitrol nieuwe inzamelstructuur van het VANG-plan zijn er diverse middelen ingezet om inwoners te informeren en te begeleiden en hiermee bewustwording te creëren en inwoners te activeren om afval (beter) te scheiden.

Uit de tussenrapportage blijkt dat het gescheiden aanleveren van huishoudelijk afval binnen Regio Gooi en Vechtstreek is gestegen van 55% (2015) naar 68% (2019). Het restafval is sterk gedaald: van 234 kilo per inwoner per jaar naar 164 kilo. Er is meer groente, fruit, tuinafval (GFT), plastic, metalen-en drink (ver)pakkingen aan huis ingezameld. Ook is er meer grof huishoudelijk afval gebracht naar de vier scheidingsstations in de regio. De dienstverlening van de GAD wordt beoordeeld met een 7,6. In november 2019 is de tussenrapportage aangeboden aan de colleges van Burgemeesters en Wethouders en aan de gemeenteraden. De implementatie van het Uitvoeringsplan loopt nog door tot 2022. In 2020 en in de jaren daarna zal via de GAD-meter en de programmabegroting jaarlijks (en indien nodig tussentijds) het resultaat van VANG worden gemonitord

5.6 Grip op water

Wat hebben we daarvoor gedaan?

5.6.1 Riolering

In 2019 is het nieuwe rioleringsplan voor 2019-2022 'Van klimaatbewust naar klimaatrobuust' vastgesteld. In het rioleringsplan is beleid gemaakt hoe we kansen benutten voor waterberging en nieuwe afkoppel/infiltratiemogelijkheden van overtollig hemelwater. Vanuit het rioleringsbeheer is in 2019 een grootschalige inventarisatie gedaan naar de onderhoudstoestand, aanwezigheid en kwaliteit van onder andere pompgemalen en riolering. Vervolgens zijn er passende vervangingsmaatregelen en renovatiewerkzaamheden uitgevoerd om de kwaliteit van ons rioleringsstelsel te borgen. Daarnaast is er vanuit assetmanagement een flinke verbeterslag in het databeheer van de riolering uitgevoerd om zo grip te krijgen op ons rioleringsareaal. Ter voorbereiding van de nog vast te stellen Hemel- en Grondwaterverordening is een infiltratiekaart opgesteld waar inzichtelijk is gemaakt in welke gebieden de verordening van kracht moet zijn.

5.6.2 Waterbeheer (waterbeheer, waterkeringen)

Vanuit waterbeheer zijn waterbouwkundige objecten, stranden, oevers en jachthavens onderhouden. Voor de ontwatering van zowel het stedelijk en landelijk gebied zijn watergangen geschoond en gebaggerd. In 2019 is daarmee uitvoering gegeven aan de baggerplanning van het gemeentelijk baggerplan.

5.6.3 Waterrecreatie

Coöperatie Gastvrije Randmeren heeft bijgedragen aan het vergroten van het waterrecreatief potentieel in onze gemeente. Naast het inzetten op de versterking van de recreatieve mogelijkheden, onder andere door gebiedspromotie, zijn ook de recreatie-belemmerende factoren aangepakt. Een belangrijke factor hierin is de aanwezigheid van fonteinkruid waarvan de recreatiesector in het IJmeer- en Randmerengebied ernstige hinder ondervindt. In 2019 is daarom geïnvesteerd om deze gebieden extra te maaien. In 2019 is er een gebied van 575 ha gemaaid, waarvan 230 ha twee keer is gemaaid. In 2019 is door de Coöperatie Gastvrije Randmeren een samenwerkingsovereenkomst ondertekend waarin met diverse betrokken partijen afspraken zijn gemaakt voor het structureel oplossen (beheersen) van de waterproblematiek in het zuidelijk deel van het IJsselmeergebied.

Binnen de Coöperatie Gastvrije Randmeren heeft de gemeente een bestuurlijke rol vervuld. Mede vanwege de geografische ligging van de gemeente op de grens van Randmerengebied en IJmeer heeft de gemeente bestuurlijk in samenwerking met de Coöperatie Gastvrije Randmeren en de provincie Noord-Holland een scharnierfunctie vervuld om ook een effectieve aanpak van maai-werkzaamheden in het IJmeer-/Markermeergebied van de grond te krijgen.

Ook in het IJmeer en Markermeer hebben er in 2019 maai-werkzaamheden plaatsgevonden. Belanghebbende gemeenten grenzend aan het IJmeer en Markermeer hebben de Stichting Maaien Planten IJmeer-Markermeer opdracht gegeven een gebied van ongeveer 400 ha te maaien. Voor een structurele uitvoering van het waterplantbeheer in het IJmeer en Markermeer is er met de provincie Noord-Holland een aanzet gemaakt tot een gemeentelijk samenwerkingsverband voor de komende jaren.

Beleidsindicatoren

Taakveld 7. Volksgezondheid en Milieu

Nr.	Naam Indicator	Eenheid	Bron	Realisatie 2018 GM	Begroot 2019 GM	Realisatie 2019 GM	Realisatie 2019 gemeente 50.000 - 100.000 inwoners	Beschrijving	Toelichting
33.	Omvang huishoudelijk restafval	Kg/inwoner	CBS	170,0	170,0 (realisatie 2018)	Cijfers zijn nog niet bekend	Cijfers zijn nog niet bekend	De hoeveelheid restafval per bewoner per jaar (kg)	De hoeveelheid kg restafval per inwoner toont een dalende lijn onder invloed van het VANG beleid waarbij drempelverhogende maatregelen zijn getroffen voor de inzameling van huishoudelijk restafval in het kader van duurzaamheid
34.	Hernieuwbare elektriciteit	%	RWS	2,2%	2,2%	2,5% (2017)	Op de website Waarstaatjegemeente.nl zijn op dit moment van beleidsindicator Hernieuwbare elektriciteit geen cijfers beschikbaar van gemeenten in dezelfde schaalgrootte.	Hernieuwbare elektriciteit is elektriciteit die is opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa	Op https://www.waarstaatjegemeente.nl/dashboard/energietransitie zijn de meest recente cijfers nu uit 2017, 2,5% <u>hernieuwbare energie</u> . Bron is Klimaatmonitor van Rijkswaterstaat.

Wat heeft het gekost?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2018	Begroting 2019	Begroting 2019 (na wijziging)	Realisatie 2019
Lasten				
616 Afval en afvalstoffenheffing	5.199	5.371	5.806	5.843
617 Riolering en rioolheffing	4.532	4.356	4.330	4.439
618 Begraven	1.095	1.232	1.170	1.078
619 Water	540	522	519	545
620 Groen	3.689	4.265	3.965	3.994
621 Natuur en milieu	1.999	1.824	2.517	1.747
643 Ongediertebestrijding	37	41	53	91
645 Duurzaamheid	209	514	465	412
Totaal Lasten	17.300	18.126	18.824	18.149
Baten				
616 Afval en afvalstoffenheffing	-6.441	-6.617	-7.063	-7.048
617 Riolering en rioolheffing	-5.512	-5.882	-5.882	-5.975
618 Begraven	-829	-978	-886	-899
619 Water	-79	-27	-27	-30
620 Groen	-227	-316	-316	-129
621 Natuur en milieu	-349	-11	-461	-23
643 Ongediertebestrijding	-2	-1	0	0
645 Duurzaamheid	-19	0	0	-20
Totaal Baten	-13.458	-13.831	-14.635	-14.124
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	3.842	4.295	4.190	4.024
Stortingen				
618 Begraven	0	0	0	0
Onttrekkingen				
618 Begraven	0	-201	-159	-159
620 Groen	0	-130	0	0
621 Natuur en milieu	-21	-21	-21	-21
Totaal Onttrekkingen	-21	-352	-180	-180
Mutaties reserves	-21	-352	-180	-180
Gerealiseerd resultaat	3.821	3.944	4.009	3.844

Toelichting financiële verschillen

Toelichting verschillen Programma 5 Duurzaamheid en Water tussen Realisatie 2019 t.o.v. Begroting inclusief wijzigingen 2019		
Onderdeel programma 5	Vershil (x € 1.000)	V/N (V= voordeel, N= nadeel)
<p><i>Doorbelasting</i></p> <p>Doorbelasting kosten ambtelijk apparaat, nadere toelichting zie verschillenanalyse programma 9.</p>	-485	N
<p><i>Riolering</i></p> <p>De bepaling van de kostendekkendheid van de rioolheffing leidt tot een hogere onttrekking aan de voorziening. Voor een nadere onderbouwing van de berekening van de kostendekking wordt verwezen naar de paragraaf Lokale Heffingen.</p>	114	V
<p><i>Begraven</i></p> <p>De op dit product geraamde storting in de voorziening onderhoud gebouwen is verantwoord op programma 4 (€37k V). De werkelijke kapitaallasten, diverse onderhoudsposten (door gunstige aanbesteding) en de uitgaven in het kader van de wet op de lijkbezorging waren lager begroot (totaal € 94k V).</p>	131	V
<p><i>Groen</i></p> <p>Op dit product is het onderhoud voor het openbaar gebied Naarderbos neutraal begroot. Als eigenaar van het gebied hebben wij het afgelopen jaar beperkt onderhoud uitgevoerd, met name gericht op het veilig houden van de openbare ruimte. Hierdoor is er zowel op de baten als de lasten een effect van circa € 191k.</p>	0	
<p><i>Natuur en Milieu: GNR</i></p> <p>De BTW teruggave vanuit het GNR is € 47k positiever uitgevallen dan begroot, omdat er meer kosten zijn gemaakt op met name inhuur wat met 21% BTW belast is.</p>	47	V
<p><i>Natuur en Milieu: Milieubeheer</i></p> <p>Op het actieplan Leefbaarheid is een voordeel van € 60k gerealiseerd vanwege vertraging in het proces. In 2019 is een plan opgesteld en de uitvoer wordt vooruitgeschoven naar 2020 (onder voorbehoud dat akkoord wordt gegaan met het</p>	236	V

<p>overhevelen van het restant budget). Op het beschikbaar gestelde budget voor Energiebesparing - ingezet voor de pilot Energiebesparing GooiMeer Noord en Zuid - is een voordeel van € 176k gerealiseerd. De pilotopdracht is al volledig gegund en betaald. De werkzaamheden zijn echt nog niet volledig afgerond. In 2019 zijn de voorbereidingen gestart en in 2020 worden de geselecteerde bedrijven bezocht (onder voorbehoud dat akkoord wordt gegaan met het overhevelen van het restant budget). Het voordelige verschil wordt als vooruitbetaald bedrag in 2020 verantwoord.</p>		
<p><i>Natuur en Milieu: Geluid</i></p> <p>Voor de uitvoering van een saneringsprogramma om de geluidshinder bij diverse woningen te beperken is subsidie aan de gemeente toegekend. De daadwerkelijke uitvoering zal in 2020 van start gaan. Ten opzichte van de begroting zien we zowel op de baten als de lasten een effect van circa € 443k. (Per saldo € 0).</p>	0	
<p><i>Duurzaamheid</i></p> <p>Omdat er regionaal vertraging is opgelopen met de energiekansenkaarten en het plan van aanpak voor de transitievisie warmte zijn niet alle middelen voor de energietransitie uitgegeven.</p>	53	V
<p><i>Overige verschillen</i></p>	69	V
<p>Totaal voor reserves</p>	165	V
<p>Totaal</p>	165	V